

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRAS ==

PREUS DE VENTA
 15 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 3 quartins
 Surt d'han ab tota regularitat d' lo mesme una vegada cada setmana

REGACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 6 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 6
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat á domicili. . . 8 reus trimestre
 Països de la Unió Postal. 16 id. id
 Dons números extraordinaris sempre que ho demanin las circumstancies

DONAS HERÓICAS

LLORENSA

Un verdader aïram de cariters la rodjava mentres ella anava devorant los guixats que ella mateixa li anava duhent.

—Mestressa, teniu vi, — cridavan una.

—Y una copa d' aguardent, — afegian altres.

Però ella, sense fer cas de sos crits, anava menjant clavantos unas tremendas mirades de compassió.

Quan jaqué acabat de sopar demanà per dormir y si tenian un llit.

La mestressa li digué que sí, que per una pesseta dormiria bé.

Però, ¿y la pesseta?

—No n' hi ha cap que 'm vullga fer la caritat d' una pesseta, para dormir! — preguntà Llorensa dirigintse á sos admiradors ab trista veu, mirantlos il·lusionadament.

—Tira peixet! que vole dormir bé, — saltà un brusc.

—Jo te 'l pago, hermoza Llorensa, — respongué un altre, — però ab la condició de que jo m' haig de quedar ab la clau del quarto. ¿T' hi confortas?

—Oh! ¡aixó may! — exclamà Llorensa alçantse com per ressort ab una dignitat admirable. — ¡Os heu cregut que si acceptar lo sopar m' induhia l' intent de pagarlo ab un ecce de plaher! Y, jos heu pensat que jo l' haguera acceptat si en lo pensament hagués concebut la abominable idea que pensau acceptar! ¿Ja tan poch creyés que

estimo l' honra y la dignitat que deu caracterisar á la donat de dolor podré fer cas, no de plaher. De modo que perquè heu vist lo meu vestit destrossat y ma cara temperada, vos heu cregut qu' era una pòstula ramera que menjava dels ratos d' amor que proporcionaba, dels favors que concedia! Al dir que 'm pagavau lo sopar hi cregut que 'm feyau una caritat, hi cregut ab la pietat de vostre cor, ara veig ben clar ab qué pensavau compensarvos. L' única herencia, l' únich llegat de mos pares, fou 'l honra, y vaig jurarlos avans de morirsem que la conservaria sencera mentres giatís mon cor.

—¡Camándulas!
 —¡Bravata!
 —¡Fugiu... la ponzellota!...

—¡Ay! — murmurà languidament; — he prou clar veig que en vostre pit no s' hi cobelja la pietat ni la virtut! Amicha, germans, — digué, — no puch fer mes que donarvos gracias per l' aliment que m' heu proporcionat, per la animació á mon ja cansat defallit cor; vos ho agrahesch ab l' ànima, mes no puch ni vull pagarvosho ab lo cos. ¡Adeu siau! fujo d' aquesta casa 'hent en tan perill' s' esposa ma dignitat.

Y fentse pas pel mitj de tots fuig del bosc entre la fosca horrible, la pluja, lo fanch y 'l fret.

—¡Com, tenint una cara tan divina, vas tan espellifada!
 —¡Ay, senyor! La soledat inmensa, la orfandat, la indignicia...
 —Ets mes hermosa que la Normal! ¡Pobreta! ¡cóm te diust!

—Llorensa.
 —Nom hermozinim, ¡pobre noyal! Vamós, desde avuy no anirás espellifada; jo t' compraré vestita, joyas, adornos, tindrás cotxe y t' pararé un pis que semblará un cel! ¡oh sí! ¡un cel d' amor!... Tú mandarás, perquè serás mestressa; tindrás criats que t' obeheixin, palco al Liceo... en fi: serás la reyna de la capital. Y en cambi de tot aixó sola te demano un poch d' amor, oh sí, estimam y jo seré per tú l' aymant mes fidel del mon, que passarà la vida en un etern y dolc deliri entre tos amorosos brassos!...

—¡Oh, no continúhi, senyor! — digué Llorensa; — ja sé lo que desitja. Vol donarme un paradís fictici d' cambi de mon torment real y etern; vol cubrir mon cos de riquesa y fango portant enlletada l' ànima, destrossada l' honra, ennegrida la conciencia; te 'l desprendiment d' oferirme una almoina perquè li pagui ab la sagrada virtut de l' honra!... ¡Oh! emparim; jo li estimaré, viuré sols per vosté, seré un tresor d' amor, seré la seva esclava, gossaré en sas alegrías, l' aconsoclaré en sas penas, pero... casada ab vosté; no d' altre modo.

—¡Casada ab mi! — proferei 'l senyor; — noya, deliras. ¡Qué diria la societat si sapigués que 'm caso ab una... pòstula sense bens, ni nom, ni...!

—¡Ah!... ¡Es á dir que si jo fos un concubina; si... rastrota, no t' rabaixas, no l' avergonyiria per mes miserable que hagués sigut, y li fers un deshonar si 'm fes la seva esposa! Las caras se 'm mostrarian joyosas, las bocas aduladoras, los brazos

obsequiosos com a prostituta, y sols trovia-
ria despreci y ludibri com a honrada es-
posa!... Es tan vil com vosté aquesta so-
cietat de la qual parla, puig que aplaudeix,
felicitat y facilita la degradació, la deshonra,
la corrupció, y condemna y desdenya
l'ennobliment, la virtut y la caritat!

—Aceptas mas ofertas!

—May joh, may de la vida! Allunyis y
deixim sola ab ma orfanesa, ab ma mise-
ria, y... ab tota l'honra!

—Casarme ab tu! Ja, ja, ja!... pobre...
espallifada... potser borda... y qui m' as-
segura t'eu honor!

—Miserable!—digué Llorensa ab ma-
jestat—li assegura lo despreci complet de
sas inmundas proposicions!

Han passat quatr' anys.

Un dia entrí jo en l'hospital á veure una
coneguda y al ser á mitja sala va cridar-me
l'atenció lo solemne acte de administrar
los sacraments á una moribunda.

La curiositat va picarme; vaig acostarme
al llit mortuori y m' quedí sorprés. Aquella
moribunda, aquella cara tan flaca, tan
groga, tan demacrada, era la de Llorensa!

Luego que 'l capellá va deixarla vaig
acostarme á la capsalera.

—Ets tu—vaig dirli—aquella noya tan
guapa, tan pobre y tan honrada que jo co-
neixia!

—Ay! sí—digué ab veu apagada y ofe-
gant fondos sospirs—jo soch, jo!... Jo, que
hi rodat ja 'l mon cercant una caritat, im-
plorant l'auxili de tots los filántropos del
mon humá y he sigut reixassada. Tothom
me recullia á preu de deshonra, tothom
m' amparava person plaher jay!... sempre
m' hi resistí! La miseria, la debilitat y la
intemperie van postarme. Anf á caure en
un recó de fora y allí va venir la policia á
recullirme, protestant que jo era una des-
dixada fugida de son pudrimener, y m'
conduhí en eixa sala ahont fan cap aques-
tas extraviadas quan la gangrena las to-
marcidas! Ay! sofreixo molt! Qui havia de
dir que després de haber nadat la meua
ánima en un mar d'engresolada virtut,
vinguera mon cos á morir en un alberch
de llot!... Moro honrada, honrada com lo
dia que vareig ter lo jurament...

Mon front va rebrer una freda alienada y
sos ulls s' enmantellaren.

Era difunta.

Vaig allunyarme contristat d' aquell ri-
git cadavre, y donant una mirada á totas
aquellas infelissas qu' omplian la sala de
cendres pensant en la diferencia de carac-
ters y exclamant ab veu baixa:

¡Que 'n tindrà pocas d' èmulas, Llorensa!

J. GUINART

LO CANT DEL MAL CASAT

A MON BENVOLUT AMICH L' ENTUSIASTA CATALANISTA
DE RAMON RUBAS

Senyors: la meua senyora
va portarme molta diné,
Malchida sign' f' hora,
ja no 'm casaré may més.

Era jove y juganera,
molt guapeta y riallera,
com un sap ben encenyat;
era rica y ben fornada,
vaig pegat una relleuada
y res mes... ja hi soch casat!

Per dir mentida es festa:
quan li parlo no contesta,
si contesta, ho fa grunyint;
y si diu que no m' agrada
encara tan enfadada
me la fa molt mes sovint.

Tinch quitxalla, tinch la vella
y per postros tinch á n' ella
que 'n dona fatichs molt grans;
sent gandulassa y coqueta,
tinch de seguirli la beta
y allargarli de 's tirants.

Si mitre tant, la segra
ab sos crits demanari logra
ferme perdre la rala,
y al emparansa la dona
ja estíem bé... f' hem feta bona!
f' endemà no hi ha penja!

Surtí á passeig tota sola,
plena de gracia y talia
deixant la canala ab mi,
y quan ahont va 'l pregonto,
diu que surt per un asunto
que á mi no me 'l pot di.

Se 'm apura la paciencia,
y al demanari ab desdena
senzillas explicacions,
respon tota descarada:
—Noy, jo faig lo que m' agrada,
quí va portá 's d'acordat!...

Ni un solé porto á l' erullia,
fins per una paquetilla
tinch de demanari rala,
y com no vol que jo fumi,
preferix qu' així 'm consumi
ple d' aburriments y mala.

Jo, la vritat, vaig casar-mhi
perque 'l diu va cridar-mhi;
vaig fer un mal pensament,
puig qu' ella porta la bossa,
y quan vell armar la grossa
no 'm don' res per escarment.

Així la vida ja 'm canea;
sols me resta una esperansa
que afalaga lo meu cor,
y es la que quan ella 's mori,
ja no tindré purgatori
pe 'l afany del cel del or.

En tant la rabia 'm devora
de haberm casat pe 's dinés:
Malchida sign' f' hora,
ja no 'm casaré may més.

Frederich Olivi

UN BATEJÍ

QUADRO DE COSTUMS BARCELONINAS

(Cesuals)

Per fi la criatura es batejada, y 'l padri, que durant lo rebombori havia adoptat aquell edebre no f' emboligús *Quitieres*, etc., racolra son humor festiu y comensa á embarrilar de nou á la comitiva en los cotxes que esperan en la plazuela de Sant Just.

Quan ja tothom está acomodat y los cotxes van á arrancar, se sent la veu d' un xicot que crida:

—Joseph, Joseph, espereume. Tothom treu lo cap per las finestras y venhen á un xicotet que arriba tot atafigat ab un cire de batejy á la ma. Es lo missatjer qu' enviá en Joseph poch avans de sortir de casa. Al veure la senyora Sinforosa no pot contenirse y li diu:

—(Aixó es hora de venir, grandisim? no sé 'l que 't faria...)

—Es qu' he tingut de correr moltas cerceyas porque no 'n trovala d' aquestos.

—¡Bah! diu lo padri ficanth sa cullerada; *susos es farda cuando llega*: servirá per un altra vegada; puja hoy.

Lo noyet puja al cotxe y la comitiva 's posa en marxa.

VII

Ja torném á ser á casa. Després d' una segona edició d' en-horas-bonas á la partera, al papá y á sa 'l padrina, tots los convidats prenen lloch al voltant d' una taula preparada per servirli 'l refresch. A no 'l centre d' aquesta hi figura en primer lloch un gran quinqué de forejada pantalla y

al voltant est, amagat dinstret de sa bona protectora hi honten gran rala de malidros que la joch ab un altre plim de comita. Aquella d' hermaná y d' aygua y alguna gota de varidras furtas completa l' aparant.

Aixó que tota estada adolada comencha á veure los *zoccolats* que porta lo *Rosenda*. Lo senyor Mariano, que 's guanya 'l ha amagat á una de las alcoberas de la taula, y com aquesta es molt gran per las dimensions de la sala, sentida que se parvenia queda propendint entre la taula y la parer. Ha podet haber comelit puesto primer, puig sem lo post que ocupa es de pas pe 'l que serveix á la taula, cada cop que porta lo *Rosenda* 's ha d' aixecar per ferli pas, y á la tercera vegada de tindre de fer tal operació, quan precisament la criada portava una safata ab xicras plenas de zoccolata, s' aixeca ab tan mala sort, que son colze empoga ab lo brau que sostenia tota aquella máquina zoccolatesca, que can ab gran estrépit repantit de pastís unch tot lo guch y 's pentolona.

—Fero dona, que no veu lo que m' crida descono-
lent lo padri al veure unat d' aquella manera.

—¿Si vosté m' ha donat lo copl?

—Sí, pero no ho volia fer.

—Y jo tampoch.

Tot los convidats riuben entre dents, si bé alguns en alta veu se dolben de la *caída*.

La criada recull las pocas tasses que s' han llurat de la trecollida, mentres lo senyor Mariano, se desfa en lamentacions tot aixugantse la raba ab un mocador.

Lo pitjor del cas es que com tot aquell zoccolat s' ha perdut se n' ha de fer novament, lo qual obliga á una pausa furiosa ab que plens d' afany l' esperavan. Aquest intermedí es amenizat per un aria ploransa de un xicotet que no te proa paciencia per resignarse al retard del zoccolat. Per fi arriba, mes oh desgracia la *Rosenda*, ab l' atolondrament l' ha seguerat creyent-se potser que bollia erbas per prendre un hany de *camas*.

—Aixó es aygua tenyida, diu furios lo padri, de se-
gure que hi corren granotas.

Los demás, no tenint altre remey, se conforman y supleixen ab la pasta de 's malidros la pasta de zoccolata que falta. Després se repartixen las broxetas y comensa l' atach contra la safata de 's comita, balhinte la quitxalla qu' en dos minuts la deixan deserta.

Per remat de festa en Joseph reparteix una dotzena de ceraceros entre 's sezo lletj y comensa á fumejar las ximeneyas. Com si 'l fum de 's cigarros berris la mala impressió de 's incidente anterior, comensa la broxeta dirigida pe 'l senyor Mariano.

Fero tot just habien recomat en la sala las primeras riallas quan se com un terrible *zorzorras!* y un bullo negre passa com un llampec pe 'l mitj de la taula tombant quinqué y deixant lloch á las foscas. Al mateix temps y quan encara ningú 's habia pogut donar compte d' aquell inesperat *zorzorras*, se sent la veu de la senyora Sinforosa que crida espavorada:

—¡Soorrot! ¡ay Jesus! jo dimoni, 'l dimoni!— Sentir aixó y començar una confusió terrible en la safata fou cosa de un moment. Tothom vol sortir, tothom vol fugir, y ab l' atolondrament uns se tiran sobre 's altres y no 's senten mes que 's xys y gemechs de las victimas d' empentes y trepitjades. Lo padri, volent calmarho, crida que s' esgarxamella, pero 'l *zorzorras* crida, que no son entesos, acaban d' eixerar á tothom, y xiellan las donas y plora la quitxalla, y efectivamente sembla que allí dins hi hagi 'l dimoni.

Tothom busca la porta de la escala, y quan per fi la trovan, tots se tiran escala avall com un torrent desbordat.

VII

Cinch minuts després, quan en Joseph lograva encender un misto, per enluminar la safata, se trovala ab l' espectacle mes desconolme. Aquell lloch que poch avants erit teatro de tan solemne festa, y que 's preparava á una gran galzara, ara semblava un camp de batalla abandonat per un exercit que anava en derrota.

La senyora Sinforosa, mitj estabornida pe 'l misto, se aixugava la sanch que sortia de sa cara esgarapada y en un racó, tot arrupit y espartat, estava lo gal de la casa que al fugir de un gos d' un de 's convidats habia sigut la causa d' aquell tragic final y de las esgarapadas de la segra. Per de mas es dir lo susto que robó la partera que desde sa cambra senti 'l terrabatlal.

Aixó fou com acabé aquell batejy que costó tantas rabietas y no pocas esgarapadas á la senyora Sinforosa; un guch al senyor Mariano, que jurá no tornar... fins á un altre vegada. Á semblante festos, y per fi qu' ha costat un bon retet de paciencia al curiós llegidor que 's ha volgut enterar de lo que sucehí en tant famosa festa casolana.

P. CASTANER CASABOVAS

Una consideració que fa trencar de riure pensant en lo que son las lleys.

Fa tres mesos manavan los esquerrans. Llavors era molt lícit y molt legal lo esser y dirse republicà.

Avuy tenim las mateixas instituciones, las mateixas lleys, tot es enterament lo mateix.

Pero ha cambiat lo ministeri, han pujat los conservadors-mestissos, y ja tenim que aquellas mateixas lleys, que tres mesos enrera consideravan molt conforme lo escriure ¡viva la República! avuy no tan sols aixó consideran punible, sino fins l'anomenarse republicà qualsevol fill de vehí, per qual delictes se 'l te com ilegal, es á dir, fora de la ley, ó sia considerarlo teóricament un paria de la moderna societat.

Vegin si sent possibles tals interpretacions legals no fora mes llogich suprimir totas las lleys y deixar als governants que 'ns fessin ja... ley del modo que 'ls passés per la barretina.

Y á lo menos aixó fora mes franch.

.. ..

Un periódich de Madrid ha sigut denunciat per haber reproduhit un sueldo de un periódich francés.

Ja ho entench.

Aixó es sistema proteccionista.

Volen que N gènero 's confeccioni á casa.

.. ..

A Mallorca hi ha un guitarrista que toca ab una sola corda.

Si hagués tirat per polítich no hauria pas fet carrera.

En aquest ofici 's necessita saber tocar ab totas las cordas.

Y cambiar de tonada á cada pas.

.. ..

Un governador de una provincia de Aragón se diu qu' está molt empipat contra uns empleats de ferro-carril, perque van tenir la barra de no permétreli anar á primera classe ab billet de tercers.

¡S' ha vist desvergonyiment d'empleats! ¡Si al menos los fusellesin per tal desacato!

Aviat no 's podrá ser governador per cap diner.

.. ..

La situació liberal-conservadora ja no 's contenta ab lo seqüestro de periódichs y presó de periodistas.

A Madrid acabán de emportarse los mollos de la imprenta y detenir als repartidors y venedors de *El Progreso*, que per mes senyas ja ha sigut denunciat deu vegadas.

A n'aquest pas aviat pasarán á presiri 'ls vehins dels periodistas y fins los amichs

dels que llegeixin periódichs de oposició.

Ja casi 'm va semblant que l' Africa comensa (jojo al fiscal!)

.. ..

Ha sigut desterrat un Jesuïta de Madrid per haberse permès criticar desde la trona á l' aristocracia madrilenya de certas cosas que tothom n' está convenent.

No hi ha bramsaire de vila ni poblet que quan ocupa lo gibrell sagrat no desbarri mil dotzenas de vegadas mes y pitjor que 'l Jesuïta *pare Mon*.

Pero com los uns sola balandrejan contra 'ls liberals y 'l altre 's ha permès tocar lo viu á la gent de naps, lo govern ha corregut á salvar la patria, y 'l Jesuïta ha tingut de tocar pirandó de Madrid á marxas forsaadas, fentli una manifestació l' aristocracia en sa sortida.

A mí aixó m' ha distret molt, y mentres la serracina sigui entre conservadors y Jesuïtas, no podré menos d' exclamar:

—Apa, valents, fins que no mes quedín las cúas.

.. ..

La premsa de Alicante ha publicat una protesta contra l' únich periódich conservador de aquella ciutat, que demanava en un infelís article multas y presiris per periódichs y periodistas, y ademés, segons la protesta, insultavs, ofenia y tacava 'l nom de publicacions periódicas digníssimas, se atacavan reputacions y 's demanava la suspensió dels periódichs avançats, etc., etc.

Los conservadors m' agradan per una cosa: per la franquessa.

A lo menos son reaccionaris franchs y declarats.

Y mereixen que se 'ls torni la pilota ab tota la mateixa furia ab que ells la llen-san.

.. ..

Las moltíssimas ocupacions del redactor encarregat de la controversia ab *El Obrero* no li han permès contestar á son últim article, que procurarém ferho en lo número pròxim.

També en lo mateix continuarem *L' Infern*.

.. ..

Ja comensan á remenarse alguns candidats que pretenen ser pares de la patria.

Aquí de las promesas de moralitat, milloras, progrés, etc.

Si se 'ls escoltan aviat Espanya serà una Xauxa en petít, sent no mes que un purgatori en gros.

.. ..

Durant l' any en que 'ns trobem te de haberhi quatre eclipses.

No s' hi conta lo d' en Sagasta, ni 'ls dels esquerrans.

Pero no faltan astròlechs que pronostican que tal vegada se 'n vegi algun de gros ó impensat.

.. ..

S' han evaporat 500 duros que 'l govern va donar per una calamitat pública á Pollensa (Mallorca).

A n' aixó sí que no hi trobo la mes petita irregularitat.

Lo govern dona 500 duros per una calamitat pública y un empleat se 'ls queda.

Donchs compleix la voluntat del govern. ¡Volen res mes calamitós pe 'l públich que certs empleats espanyols!

.. ..

Per avans de las elecciones se diu que hi haurá una nova combinació de governadors civils.

¡Vaja! Los caragols de la máquina electoral tenen de apretarse un xich mes.

Per mi fins que 's trenquin.

.. ..

Per vint milions pretent vendre un portugués la recepta que diu ha trobat per matar la filoxera.

Per molt mesos no donaria jo un altra de recepta per matar uns paràsits molt pitjors que 'ls de las vinyas.

.. ..

Al bell mitj de Sevilla, la tercera capital d' Espanya, també 's cometén robos á las nou del vespre igual que á 'ls carrers de aquella hermosa ciutat fossen á Marruecos.

Manant los conservadors ja se sab: la misericordia de Deu arriba per tot.

.. ..

Los periodistas de Madrid se reuneixen pera posarse d' acort á fi de resistir la pluja de caricias gubernamentals que cada dia 'ls cau demunt.

Sembla com si volguessin fer una especie de lliga contra la filoxera conservadora.

Donchs que trobin lo remey.

Amen.

.. ..

Sabém per bon conducte que la *Unió Fraternal Ibérica de Libre Pensadors* (que no te gabarrons ni czars inamovibles), va á obrir un' altra escola laica y libre en lo segon districte de Gracia, per la cual han demostrat gran interés tant lo grupo graciense com los protectors ab que conta, estant tots disposats pera fer tota mena de sacrificis al objecte de que no resulti escanyolida y puga fer la competència á la mes pintada escola llanuda.

La *Unió Fraternal* pensa anar establint d' en mica en mica, pero ab serietat, escolas en cada un dels districtes de Gracia, y está dispesada á que no succeheixi com en la del carrer de Torres que va passarse ab armas y bagatjes al camp del aulfals, ó siga allí ahont pasturan los bens del piadóu remat de las ovelles de son amo y senyor.

Convé al Progrés que la ensenyansa no siga patrimoni, com ha sigut fins ara, de la gent rancia y carcunda, y com la *Unió Fraternal Ibérica* tendeix á n' aquest ob-

jecte sense tenir al davant seu á cap carnestoltes perpétuo é inamovible, cosa que fa riure tractantse de institucions liberals y sobretot democráticas, per aquest motiu, donchs, desitjém que 's vegin coronats del major bon éxit los desitjos de la Unió.

Per la nostra part contin ab lo débil apoyo de LA TRAMONTANA.

.. ..

Lo senyor governador de Madrit, home de pes, com poch n' hi hagi (unas deu arrobas), ha contestat un ofici en lo que se li donava avis pera celebrar una reunió al objecte d' elegir comités del partit republicá, dihent qu' engarjolaria á qui tal probés de fer.

¡Oh qué sabi es aquest bon senyor de la C. Torera per evitar perills á la monarquía!

.. ..

Lo ministre de Hisenda troba en son ram un vint per cent d' empleats sobrants.

Y jo crech que suprimintne un cent per vint encara 'n quedarian massa.

.. ..

A tota aquella récula de periódichs denunciats y multas y periodistas presos que venim publicant, se n' hi te de afegir, per escarment de escriptors, tota un' altra colla, entre 'ls quals recordém «El Correo Gallego», «La Fe», «La Voz del Orden Público», «El Progreso de Castilla», «El Eco de Novelda», «Las Dominicales», «La Izquierda Dinástica» (¡fortí!), «La Tempestad», «La Costa Cantábrica», «La Lucha Obrera», «El Eco de Andalucía», «El País», «La Lucha», «El Constitucional dinástico» (¡masaa poch!), etc., etc.

Seguint aquest camí, aviat será mes cómodo apuntar los que per miracle hagin pogut escapar-se del xáfeh conservador.

ESCOLTEU Y PERDONÉU

Lector, tu sabrás que al mon ningú s' ha cregut ser bestia... mes, jo 't diré sens molestia, que molts lo fan, si no ho son.

Aquell jove carregós que segueix á la minyona, y si algun xasxo li dona ell va al detrás portidiós... me sembla que aquest fa 'l gos.

Aquell que 's creu ser molt curro, y home de gran talent... y en tot queda malament; aquell, si mal no discurre, no 'm negarás que fa 'l burro.

Aquell que 'n tot mou bronquina, y si un dia te rahona, s' amaga per los racons per por de rebre tanyina, aquell ja veus qu' es gallina.

Aquell que ja sab be prou que a sa esposa protejezen... porque molts diners li detexen, y que á n' ell res lo commou, aquell fa 'l paper de bou.

Aquell que 'n ten poca ostona agafa tal borratxera que crida y 's desespera... sens saber qu' s' enrahona, aquell sí que fa la mona.

Aquell que mon sorregia... que promet, y el poble enganya y 's vendria mitja Espanya sols per un grat de plata, aquell li podrem dir rata.

Y aquell que ab lo recaté va ab lo castell ple de llana... y encara diu lo pavana que adora á Carles seté, aquell, no ho deptia, fa 'l be.

Eudalt Sala

Miracle gros.

A Puiseaux (Fransa), una piadosa y devota viuda molt amiga dels capellans, estava atacada de hidropesia que cap metje li sabia curar.

Li aconsella son director espiritual que 's deixi de metjes y vagi á pendre las ayguas de Lourdes confessant y combregant ab un carro de fé á la conciencia, y la hidropesia segueix lo consell del confessor, al qui sembla ja coneixia de certa bíblica manera.

Tot va ser com posar oli en un llum.

Va la devota á la gabiá dels pecats, s' empassa á Deu gola avall plena de caritat evangélica, remulla son cos en las santas ayguas de la mare del Senyor, y queda radicalment curada... després d' haber posat al mon un xicot grassó com un angolet y ab un nas de patata que acusava una tremenda y satisfeta paternitat d' encens.

Veus qui no 's converteix després de tan requete-caragolat miracle.

.. ..

Llegeixo en un periódich, á propósit dels sermons del jesuita Mon:

«Se asseguraba esta tarde que S. M. el rey habia significado á sus augustas hermanas su deseo de que no volvieran á las conferencias del oratorio de la calle del Caballero de Gracia.»

Igual que jo hauria fet á casa.

.. ..

Lo gos mes gros que hi ha al mon viu als Estats Units, pesa vuyt arrobas, es fill de Sant Bernat y 's diu Rector.

¡Rector! Ab aquest nom fins los gossos s' hi engreixan.

.. ..

Acaba de obrirse á Madrit una farmacia ab lo nom de *La sacristia*.

Será que la religió comensa á necessitar apotecaris.

¡Li surten per tot tants florinos!

.. ..

Mansuetit clerical.

Una pobre dona de Málaga dona á llum dos noyets en malas condicions de vida.

Se avisa per batejarlos; pero l' un se mor avans de rebre l' aygua baptismal, y l' altre, vivint uns quants minuts mes, te 'l temps just de que 'l católich capellá li refresqui 'l cap.

Al enterrar los beaons, va disposar la santa mare Iglesia, per boca de un de sos ministres, que no podien enterrar-se junts los cosos dels noyets, *¡Ay y ca!* com á cristiá, ja tenia lo replá del cel obert, y l' altre, castigantlo pe 'l crim de haberse mort mitja hora mes aviat, no podia veure la cara de Deu, y fou enterrat en lloch apart com si fos un gossot.

¡Pero Senyor! ¡Cuán esperes donar criteri á vostres ministres!

EPIGRAMAS

Un dia la Gabriela disputaba ab sa parenta al la modista Clementa tallava be á no la tela. L' aprenent moverni grant fressa per assablarlas digué: —No disputen, que jo sé, que te bon tall la mestressa.

Dos borratxos un sert dia disputavan ab furor, sobre qui dels dos millor ses inicials far sabria: y l' un digué: —Tú tinguemnos manya á fer la D, ó la E, y l' altre li respongué: —Que no ho veus que jo faig ones...?

EDUARD NARBAY

La neboda de un mossen que per cert n' es molt guspeta, va dir ab té de brometa á l' hermand D. Ginebat: —Lo meu cotot molt me agrada encara que n' es criticat, puig, l' hi poch dir de vritat que es igual que los canals.

EMMET DE PALAFORCELLA

XARADA

Traballant fas servir tú la As. Nota que 'l cantant entona segona. Y una vocal veurás qu' es la tres.

Va pel dret, y pel través á la mar segons lo vent puig mirant atentament veurás, As, segona, tres.

ROCH NARBAY

GEROGLIFICH

K
D A
X X
O
N A P
I I I
P N I

CARLEHNE DERRIBRAT

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASAT

XARADA: — Déu-la.
GEROGLIFICH: — Com nos deixabes nos mestres.